

ШЫҢ

1961 ч.
СЕНТЯБРЬ
20
СРЕДА
№ 223 (5013).
Өртөө 2 көп.

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИҢ КОМУНИСТИК ПАРТИЯСЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ
БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР
ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ
СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

Шиитпирлиг хүннер

Партиянын XXII съездинге чедикшииниң ужуражар дээш бөдөн ажил-ишчилери, бүгү совет кижилер-биле бир дөмөй, көдөз ажил-агыйлыг продуктуларын бүдүрүп күүрүгө садар талазы-биле бедиктен хулаалгелерин алганнар. Бүгү чакырылган дүргүзүндө ол хулаалгелерин күүседир дээш күженишкениниң демисел чоруп келген болза, ам ол хулаалгелерин кол нурузун доозуп, түнелин үндүрериниң хүнери бо.

Ам сентябрьнын он хонуу арткан. Бистиде областа байдалды ап көргө, сентябрь 15-ке чедир областа бүгү тараа культуларынның 42,7 хуузу кестирген болгаш сентябрь 18-те күүрүгө тараа садар хулаалгенин 57,0 хуузу күүсеттиген. Танды районунуң көдөз ажил-агыйлыгы ажил-ишчилери Төрөөн чуртка 46,5 мун тонна тарааны бөөр дүүн хулаалгенин ажыра күүседир дээш чедикшииниң демисел, ам оң 67,7 хуузу күүседип ап, областың районнарынның аразында социалистик чарышка мурааччы болуп турар. Ол районунуң Сталин аттыг колхозунуң ажил-ишчилери күүрүгө тараа садар хулаалгенин хамыкты мурап күүсеткен, немей алган 1000 тонна хулаалгенин база ажыра күүседип, алдарык тилегиниң чедип алганнар. «Тилеге» совхоз областа күүрүгө өң 12 муң тонна бөөр ажил-агыйлыг. Ол 12 муң тонна дужаар хулаалгенин ам алдарык-биле күүседириниң кырында келген. Ол шыкка «Кызыл партизан» совхоз күүрүгө тараа дужаар хулаалгенин күүседип чоокшудуан.

Бай-Тайга район күүрүгө тараа садар социалистик хулаалгенин сентябрь 18-ке чедир 60 хуу күүсеткен.

Дужут ажаап алышыкынын темпизинде ийниш-биле эртен чылдагыныдан ажил турар. Ындыг болза-да бистиде өзүн турар бар аркаларыны ап көргө, ажаап алышыкынын темпизин оожум деп санаар керек. Улут-Хем, Чөөн-Хемчик болгаш Би-Хем районнар дужут ажаап алышыкыныга, күүрүгө тараа садар хулаалгелерин күүседиринге кончук хожудуп турарлар. Бай-Тайга тарааларында чүгле 20 ажыра хуузу кестирген болгаш кескен тарааларында чүгле ден кезин бастырышын турар. Сентябрь 18-ке чедир күүрүгө тараа садар хулаалгенин Улут-Хем чүгле 35 хуу, Чөөн-Хемчик 39 хуу күүсеткен. Ол районнарын удуруткучулары ажаап алышыкынын хожудуп турарын агаар-бойдустун байдалы баксыраанындан болгаш өске-даа чылдаганындан болган деп чылдак калтырыштар оралдажып турар. Хамык ужурунда эвес, партия, совет организациялар шадереге организациякы болгаш политикакы ажилды кошпак чорудуп турарында деп санаар керек.

Хожудуп турар районнар дужут ажаап алышыкынын болгаш күүрүгө тараа садарынын темпизин дүргөдир дээш шиитпирлиг хемчеглер алза чогуур. Район буруу күүрүгө тараа садар хулаалгенин октябрь 1-ниң бетинде ынааыла күүсеткен

турар дээш бо арткан хонугтарда доктааткан графика хуну буюу күүседирин хандыраар болза, Төрөөн чуртка 6,4 миллион пуд тарааны бөөр дүүн Тываның тараажыларының социалистик хулаалгени октябрь 1-ниң бетинде чугаажом күүсеттинген турар.

Мал ажылынын продуктуларын белеткээриниң айтырымы областа даа четпес күүсеттинип турар. Сентябрь 10-да байдал-биле алгырга, областа күүрүгө дүк садарынын чыл планын 91,8 хуу, эъттин—чүгле 65,4 хуу, сүттү—72,2 хуу күүсеттинген. Эртен чылдын бо үезинде күүрүгө сүт биле эът садарынын планыны 90 хуу ажыра күүсеттинген турган болгай. Бо чылдын ол хире хожудуп турарыныкындан чыгып-даа чөптүгү чылдаганы чок. Чөөн-Хемчик, Тес-Хем, Току районнар күүрүгө дүк садар. Барыын-Хемчик район сүт садар хулаалгелерин күүседип каапкан, ам немелде хулаалгелерин ап турда, өске районнарын ордандан хожудуп турарынын чөптүгү барымдазы чок. Районнарын, колхозтарын болгаш совхозтарын удуруткучуларын хулаалгелерин бир-дески күүседир дээш хемчеглер турбай, ам семис малдар, куштар турбай-ла эъттин планын күүседирин чылдын сөөлгү айларында чылдып турарынын эвес. Ол шыкка сүт планын база ыңчаар көрүп турар. Мюн сонгаар чангыс хүнде-даа сонгаар чылдыр эргевис чок, чүге дие октябрь 17-ге болуп партиянын XXII съездинге бүгү көргүзүлгөр талазы-биле чедикшииниң ужуражар дээш сөөтүстү ээлээр ужурулгүт бо.

Область күүрүгө дүк садарынын планын октябрь 1-ге чедир, а сүт биле эъттин үш кварталдарынын планын күүседип болуп бүрүн аргалыг. Бо талазы-биле ам агарлатымнаа хойларын дүрген агарлаар, инхетерин чемгерилгенин, оларалдышыкынын экижидер, саанчыларын болгаш садарыларын аразында социалистик чарышты калдырар, сүттү ажил-агыйлыг ийниши хергеделинге чарыгаар чорутуп ыкка кызыраар керек. Ылангыч областа күүрүгө хей эът, сүт кийер Улут-Хем, Танды, Чөөн-Хемчик, Би-Хем, Каз-Хем районнар кончук хожудуп турарын эдер болза чогуур. Чакыны семирткен малдарын соок дүшкүжө чедир тудуп турбайн, күүрүгө кийерин, а белеткел органнынын ажилдакчылары колхозтардан болгаш совхозтардан келген малдарын дүрген хулаалгелерин организациястар керек.

Ажил-херекке чедикшииниң ийжилер шиитпирлээр. Ам бо хүнде партия, совет организациялар, тус-тус ажил-агыйлыгын удуруткучулары политикакы болгаш организацикы ажилды ооза экижидер, шадереге, фермаларга ажилды күш-тедирери чүтүлдө. Партиянын съездинге күш-ажылыг белеткери ужуражарында бо арткан хүнде ийниш шак, мивуна бурууна халас өртүрбайн, өң күженишкенин ажилдар ужурулгүт бо.

КЫЗЫЛ ХООРАЙНЫҢ XVI ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЗЫ

СЭКП Кызыл хооркомунуң составы

- СЭКП-нин хоорай комитетиниң кежигүннери**
- Алдын-оол Х. С.
 - Алексеев Г. Д.
 - Артнаа И. К.
 - Байкара Е. И.
 - Береушин Л. И.
 - Байыр-оол С. Д.
 - Бажутин Б. П.
 - Борисова З. Ф.
 - Вязовкина М. Г.
 - Гусарова Н. А.
 - Гниломедова Р. С.
 - Дорж Ю. С.
 - Дугержаа Г. Т.
 - Динга К. Н.
 - Ензак А. Б.
 - Ефименко М. А.
 - Ефимов Д. Ш.
 - Зайцева А. А.
 - Ильин И. А.
 - Киселев П. Т.
 - Красный С. Х.
 - Кротский Н. М.
 - Круговой Ф. Г.
 - Кузин Ф. А.
 - Кузулар Д. К.
 - Кочетков В. А.
 - Лушников А. Ф.
 - Морозова А. И.
 - Маркелова Н. Г.
 - Никифоров Ю. А.
 - Ортун-оол С. М.
 - Подольский И. Г.
 - Петракова Е. А.
 - Петенева Ю. К.
 - Путинцев Ю. С.
 - Пахомова А. И.
 - Сундуй О. С.
 - Сандык А. С.
 - Старников В. С.
 - Сандан С. Б.
 - Салчак М. С.
 - Сабирзянов Г. С.
 - Сайкина В. И.
 - Сермавин Т. В.
 - Сергов В. А.
 - Тугаржик К. П.
 - Тока С. К.
 - Трещенко Ю. М.
 - Таржаа Х. Б.
 - Тырткы-оол Т. Т.
 - Тас-оол С. Б.
 - Федоров В. Ф.
 - Филимонов В. Ф.
 - Хавратова Е. А.
 - Харченко Е. И.
 - Черепанов Г. П.
 - Ширпей Н. Д.
 - Шилима Ш. Н.
 - Ярыгина Е. Н.

СЭКП-нин хоорай комитетиниң кежигүннеринге кандидаттар

- Болдур-оол С. Л.
- Галайко А. И.
- Луизова М. И.
- Пурстак Т.
- Лютницкая М. П.
- Тока В. Г.
- Филимонова Н. С.
- Чернышев И. С.
- Яковлева Е. В.

Ревизия комиссиязынын кежигүннери

- Балакина Г. А.
- Булатова Е. А.
- Зыков А. А.
- Килин Ф. И.
- Магера В. Д.
- Саян К. А.
- Шалчима С. С.

СЭКП-нин хоорай комитетиниң пленуму

Сентябрь 18-те СЭКП Кызыл хоорай комитетиниң бирги пленуму болуп эртен. Пленум организациястыг айтырыгыларын чугаалашкан. СЭКП-ниң хоорай комитетиниң бирги секретарына П. Т. Киселевту, ийги секретарына—И. Н. Динга, секретарына—А. А. Зайцеваны пленум сонгаан. СЭКП хооркомунуң бюро кежигүннеринге эштер П. Т. Киселев, Н. Н. Динга, А. А. Зайцев, С. Х. Красный, А. И. Пахомова, Ф. И. Козин, Ф. Г. Круговой, Д. К. Нуулар, С. М. Ортун-оол, бюро кежигүннериниң кандидаттарына эштер Н. Д. Ширпей, Ю. С. Путинцев олар сондугтурган. СЭКП хооркомунуң кидистер эргелекчилеринге дараазында эштерин: оргкидизиниң—А. И. Пахомова, пропаганда болгаш агитация кидизиниң—Г. С. Сабирзяновту, удуруткучу болгаш транспорт кидизиниң—А. Ф. Лушниковту пленум баддылаан. Хоорайнын партия организациязынын ревизия комиссиязынын туралы ол комиссиянын даргазына Ф. И. Килинин сонгаан.

СЭКП-НИҢ XXII СЪЕЗДИЗИН ТӨЛЕПТИГ УТКУУР

ЧУРТТУҢ ХОВУЛАРЫНДАН МЕДЭЭЛЕР

МОСКВА. (СЭТА). Бо хүс дүжүт-биле кончук байлак болган. Колхозтар болгаш совхозтар чаагай дүжүттү ажаап ап турарлар. ССРЭ-ниң Төп статистика эргеленин медээлерин ёзугаар алгырга, чуртка сентябрьнын 15-ке чедир 102,6 миллион гектар чериниң тараа болгаш бобы культуларын (кукуруза чокка) кестирген. Ол дээрге тараа кезилдеси дооступ турары ол-дур; 100 гектар чер бүрүзүнүн 93 гектарындан тарааны ажаап алган.

Россия Федерациязы 64 миллион гектар ажыра черин тараазын кескен (92 хуу), Казакстанда барык-ла 20 миллион гектар чериниң тараазын ажаап алган (92 хуу).

Кестинген тарааларнын 91 хууун ажаап алганы кижини өөртүп турар. Ынчалза-даа Чөөн чүктүн болгаш Прибалтика-ның чамдык районнарында кезилде биле бастырылганын аразында үзүктелер чоруктар бар болуп турар.

КУР ЧЕРЛИГ КРАЙ. «Ярославский» совхозтун М. Е. Довжикиң трактор-хову бригадасы «Джаксынский» совхозтун А. И. Микулчиңиң удуртканы № 6 бригадасы-биле ийи чыл чаржып турар. Механизаторлар болгаш хову ажилдакчылары коммунистик күш-ажылдык коллектив деп адаар хүндүлгү эрге дээш демисел турар. Дужут ажаап алышыкыныга ийи бригадалар күш-ажылчы бедик көрүзүлгелерни чедип алган, а алдарлык бригадирлерге Казакстаннын социалистик чар ажилыкы алдарлык мастерлери деп аттарын тывыскылаан.

ЧУРУКТА: М. Е. Довжик (солагай талазында), А. И. Микулчи.

Фото Е. Шулеповтуу. СЭТА-нын фотохрониказы.

КУРҮНГЕ ШЫГЖАМЫРЫНДА

Область	КУРҮНГЕ САТНАНЫ (пуд-биле)	
	Сентябрь 17-де	Сентябрь 18-те
Область	167.994	123.000
Оң иштинде:		
Колхозтар	105.286	72.900
Совхозтар	62.708	50.100

Тараа белеткелдериниң хүн демдеглели

СЕНТЯБРЬ 18-КЕ ЧЕДИР ОБЛАСТЬ 3 МИЛЛИОН 786 МУҢ 500 ПУД ТАРААНЫ КҮРҮНГЕ САТКАН

Бо болза эртен чылдын чогуур үезинден 1 миллион 674 мун пуд хей болуп турар.

Дужут ажаап алышыкынын баштайгы хүнеринден эгелеш Танды районунуң тараажылары чаржып турарларын мурунуга чоруп келген. Район сентябрь 18-ке чедир күүрүгө тараа садар хулаалгенин 67,7 хуу күүседип, 1 миллион 922 мун 800 пуд тарааны Төрөөн чуртка берген.

Тараа белеткелдериниң талазы-биле «Кызыл партизан» совхоз олоон каш хонугтарда өске совхозтардан мурап турган. Ындыг болза-даа «Тилеге» совхозтун тараажылары «Кызыл партизанын» ашкан, ам чаржып турар совхозтарын мурунуга чоруп турар. Ол ажил-агыйлыг сентябрь 18-ке чедир 672 мун 500 пуд тарааны тараа хулаалгенин алыр черлерге кийрип, күүрүгө тараа садар хулаалгенин 91,8 хуу күүсеткен. Ол ажил-агыйлыг тараажылары ам ыш-ла хонук ийтинде күженишкенин ажилдаш, хулаалгенин чедикшииниң күүсеткенин дугайын рапорттап шыдаар деп бүтүрөп болур.

Күүрүгө тараа садар хулаалгелерин сентябрь 18-ке чедир Бай-Тайга район 60 хуу, Би-Хем—58,5 хуу, Барыын-Хемчик—57 хуу, Каз-Хем—54,9 хуу күүсеткен. Ындыг болза-даа сентябрь 17-ге денээрге бүгү районнар күүрүгө шыгжамырында тараа кийериниң темпизин кудалтыган. Ынчалган сентябрь 17-де 721 тонна эвээш тараа күүрүгенин тараа хулаалгени алыр черлеринге кирген. Ол хүн Барыын-Хемчик район чүгле 8 тонна тарааны күүрүгө саткан. А «Барлык» совхоз сентябрь 18-те чангыс килограмм-даа тараа дужааган. Ол шыкка Чадананын дүржүлгү станциязындан ол хүн тараа хулаалгени алыр черлерге тараа кийрбөөн.

Улут-Хем, Чөөн-Хемчик районнарын ажил-агыйлыгы дужут ажаап алышыкынын ажилдаш четпес организациязы-биле күүрүгө тараа садар хулаалгенин тус-тузунда 35,9—39,8 хуу күүсеткен болгаш өске районнарын кудуруунда чоруп турар.

«Шекпэр», «Найрал», «УТКА 25 чылы», «Элегес» совхозтар тараа белеткелдериниң талазы-биле муонукчу хөвөөр хожудавышпаан, денди оожум темпизлерин ажилдап турар.

Колхозтарын болгаш совхозтарын ховуларында ажил-ишчи бүрүзү дужут ажаап алышыкынын дүрген доозар. Тываның Төрөөн чуртка бөөр 6 миллион 400 мун пуд тараазыга боттарынын күш-ажылынын үлгү-хууун кийер дээш күн-хүн чок күженишкенин ажилдап турар. Колхозтарын, совхозтарын удуруткучулары, партия организациялары хову туралгаарында ажил-ишти тода организациястап тургаш, СЭКП-ниң XXII съездинге белек кылдыр күүрүгө тараа садар хулаалгенин хуусаа бетинде күүседиринге улашкан хемчеглерин алыр ужурулгүт.

СЭТА-НЫҢ ДЫҢНАДЫ

Оожум океанның төп кезээниң районунче хей чадалыг чедирки ракетаның ийги чедикшииниң салып үндүрүшкүнүн бо чылдын сентябрь 17-де Совет Эвилелинге кылган.

Ракетаның ужудушкуну болгаш оң бүгү-ле системаларын ажилдашканын программада айтканын ёзугаар болуп эрткен.

Ракетаның сөөлгү кезээниң македи бо чылдын сентябрь 13-те салып үндүргөн баштайгы ракетаның дүшкен чериниң шуут-ла чанынга барып дужерин башкарылганын ылаптыг системазы хандырган.

12 муң километр ажыра ырак хемчээлге чедирки ракетаның башкарылганын системазынын чазык чок ылаптыг ажилдаарын чедип алган чорук болза совет ракета тудушкунунун чаа улуг чедикшиини болуп.

Төлевлеттинген план ёзугаар, чарлаттыганын районче чедирки ракеталарын салып үндүрери үргүлчүлзүн турар.

Ийги кезилдениң—кукуруза ажаап алышыкынын фронту чуртта калбарган. Оң дүжүдүн 14,2 миллион гектар черден ажаап алган. Ол болза ук культураның бүгү тарылга шөлүнүн барык-ла 60 хуузу болуп турар.

Колхозтар болгаш совхозтар 900 муң гектар черден (сөх-ла тарылганынын үштүн бир кезинге арай-ла четпес) 14 миллион тонна хире чигир сөкөлазын казып алганнар. Оң дүжүдү дык хей ажил-агыйлыгара чаагай болуп турар.

Чурттуң шөлдеринде чинге хендикриниң сывын үлдүредир дооступ турар, конопяны бышканын кестирери болгаш бастыры, эфир үстүг культуларын ажаап алыр чоруп, тарымал тооруктун, картофельдин болгаш ногааларын ажаап алышыкыны калбарган.

Күзүн чажар тарааларын тарыры чурттуң бүгү-ле республикаларында үргүлчүлзүп турар. Ол тарааларын 25,3 миллион гектар черде тараан, ол болза планынын 70 хуузу болуп турар. Белоруссиянын тараажылары онаалганы күүседиринге чавыдып турарлар. Кур чер крайы күскү чажылданың планын дыка ажыра күүсеткен; күзүн чажар тарааларын ында 136 муң гектар черде тараан, ол болза тараанда көрдүнгенинден 56 муң гектар хей болуп турар.

Колхозтар болгаш совхозтар 32 миллион гектар хире черин күскү андарылганын кылганнар.

Делгем чуртувуста

СЭТА-НЫҢ КОРРЕСПОНДЕНТИЛЕРИ ДЫҢНАДЫП ТУР

Партиянын ам болур XXII съездинге алдар болдурган күш-ажылчы болгаш политикакы ийишкеллик чоруктун көдүрүлүшүнүн хун келген тудум өзүп, күш-ажылчы белеткериң фондугу көндүп турар.

Партиянын Ийне-тагылык хооркому Высокогорск руды эргеленин даг байлаан болзаавызын ажилдап кылдыр чедириниң коллективтерин «Күш-ажылчы алдарын» дептеринге кийрген. Ол коллективтер ийи удаа катап көргөн социалистик хулаалгелерин дык ажыра күүсеткенер. Дептериниң аразында—экскаваторларын машинистеи Лалин, Матвеев, Чертериков, Сергеев, «Урал вагон заводунуң» сүрагалык фрезириниң Ширманов, «Магнитовая» шахтанын дээр проходчиги Зауолов оларын аттары бар.

Бухаринск ГЭС—Согринск ТЭС-тин электор дамчытылганын Казакстанда баштайгы бедик вольтулап шугумунуң тудуужулары ол шугумуну съездиниң ажиттынар хуунге чедир үеле амылгагы кийерин шиитпирлээр.

Черкасск областын чигир бүдүрү заводтары чаа дужуттун ийи миллион ажыра пуд чигирин болгаш сөкөлазын—эрткен чылдын ол-ла үезининден ийи катап хейнү ам безен бүдүрүп удурун. Коллективтер съездиниң ажиттынар хуунге чедир пландан ажыра 150 мун пудтан эвээш эвес чигирин бөөр болгаш оң чөптү-үезин чигидир деп шиитпирлээр.

Ново-Липецкий металлургия заводунда тудуп турары артык күчүлдү домназын—автоматтын тудуужулары болгаш элекчелери бо хүндө база бир күш-ажылчы тинделгени чедип алган; сүтүгүч өтпел салдыры эгелеш. 25 тудуп болгаш монтаж организациялары ол ажаап улуз доманын тудуп турар. 3,5 муң ажыра ажилчылар болгаш инженерлер съезд мурунун эгелээнде тергини ажи ажилдап турар.

Профиледелериниң Азербайжан чөвүлели болгаш республиканын Улус ажил-агыйлыг чөвүлели коммунистик күш-ажыл бүдүрүлгелерини «Гюрганнефт» деп, Каспийде нефть тывыччыларын, Октябрь революциязы аттыг вагон-сөөлгө заводунуң коллективтерин «СЭКП-ниң XXII съездинге рапорттарыны кылдыр дептеринге» кийер деп доктааткан.

Ново-Липецкий металлургия заводунда тудуп турары артык күчүлдү домназын—автоматтын тудуужулары болгаш элекчелери бо хүндө база бир күш-ажылчы тинделгени чедип алган; сүтүгүч өтпел салдыры эгелеш. 25 тудуп болгаш монтаж организациялары ол ажаап улуз доманын тудуп турар. 3,5 муң ажыра ажилчылар болгаш инженерлер съезд мурунун эгелээнде тергини ажи ажилдап турар.

Профиледелериниң Азербайжан чөвүлели болгаш республиканын Улус ажил-агыйлыг чөвүлели коммунистик күш-ажыл бүдүрүлгелерини «Гюрганнефт» деп, Каспийде нефть тывыччыларын, Октябрь революциязы аттыг вагон-сөөлгө заводунуң коллективтерин «СЭКП-ниң XXII съездинге рапорттарыны кылдыр дептеринге» кийер деп доктааткан.

Ново-Липецкий металлургия заводунда тудуп турары артык күчүлдү домназын—автоматтын тудуужулары болгаш элекчелери бо хүндө база бир күш-ажылчы тинделгени чедип алган; сүтүгүч өтпел салдыры эгелеш. 25 тудуп болгаш монтаж организациялары ол ажаап улуз доманын тудуп турар. 3,5 муң ажыра ажилчылар болгаш инженерлер съезд мурунун эгелээнде тергини ажи ажилдап турар.

Профиледелериниң Азербайжан чөвүлели болгаш республиканын Улус ажил-агыйлыг чөвүлели коммунистик күш-ажыл бүдүрүлгелерини «Гюрганнефт» деп, Каспийде нефть тывыччыларын, Октябрь революциязы аттыг вагон-сөөлгө заводунуң коллективтерин «СЭКП-ниң XXII съездинге рапорттарыны кылдыр дептеринге» кийер деп доктааткан.

Ново-Липецкий металлургия заводунда тудуп турары артык күчүлдү домназын—автоматтын тудуужулары болгаш элекчелери бо хүндө база бир күш-ажылчы тинделгени чедип алган; сүтүгүч өтпел салдыры эгелеш. 25 тудуп болгаш монтаж организациялары ол ажаап улуз доманын тудуп турар. 3,5 муң ажыра ажилчылар болгаш инженерлер съезд мурунун эгелээнде тергини ажи ажилдап турар.

Профиледелериниң Азербайжан чөвүлели болгаш республиканын Улус ажил-агыйлыг чөвүлели коммунистик күш-ажыл бүдүрүлгелерини «Гюрганнефт» деп, Каспийде нефть тывыччыларын, Октябрь революциязы аттыг вагон-сөөлгө заводунуң коллективтерин «СЭКП-ниң XXII съездинге рапорттарыны кылдыр дептеринге» кийер деп доктааткан.

Ново-Липецкий металлургия заводунда тудуп турары артык күчүлдү домназын—автоматтын тудуужулары болгаш элекчелери бо хүндө база бир күш-ажылчы тинделгени чедип алган; сүтүгүч өтпел салдыры эгелеш. 25 тудуп болгаш монтаж организациялары ол ажаап улуз доманын тудуп турар. 3,5 муң ажыра ажилчылар болгаш инженерлер съезд мурунун эгелээнде тергини ажи ажилдап турар.

Профиледелериниң Азербайжан чөвүлели болгаш республиканын Улус ажил-агыйлыг чөвүлели коммунистик күш-ажыл бүдүрүлгелерини «Гюрганнефт» деп, Каспийде нефть тывыччыларын, Октябрь революциязы аттыг вагон-сөөлгө заводунуң коллективтерин «СЭКП-ниң XXII съездинге рапорттарыны кылдыр дептеринге» кийер деп доктааткан.

Каз-Хем районунуң «Совет Тыва» колхозунуң механизатору комсомолчу Шыргай-оол Белекпен малдын үнелиг чөмү—кукурузаны өстүреринге үш чыл улаштыр ажилдап келген. Бо чылдын ол 200 га черин кукурузаны ажаап чайлаан.

Анык механизатор болуун өстүргөн кукурузаны ажаап эгелей бергенде ужурашкан бис. Ол гектардан-ла 350 центнер ногаан масса алыр хулаалгенин күүседип турар болду; баштай ажаган 80 га черинга ба бурүзүден-ле 530 центнер ногаан массаны алган. Ынчалгаа бүгү кукурузаны үнүжү бир дески болгай.

—Кукрузаны «хову кадымы» деп алааны черле чөптүгү, шына-ла ажаалгага ынак үнүч чөвүд-дур. Ону олуртуп мурунда шөлдү сайырадым, ийи катап ынак карактай ийиртедим, оң соонда катоктан мен. Кажан кукуруза 5 см хире үнүч келгенде бирги ийиртээшкенин, а элөөн үе эрткенде хана карактай ийиртээшкенин чоруткан мен, ажилым чажыды бо-ла-дыр деп Ш. Белекпен чугааладым.

ЧУРУКТА: кукурузаны Ш. Белекпен (солагай талазында) болгаш механизатор Л. Даваа дүшкетиң чалсар үезинде.

А. АИР. Фото авторнуу.</

